

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 27P/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421201644
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6421201644.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov: matka Z. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. X, N. Š. a otec: W. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W.. Z. XXXX/XX, O., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Maloletú W. F., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky Z. M., nar. XX. XX. XXXX, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Otec maloletej W.S. F., nar. XX. XX. XXXX j e p o v i n n ý prispievať na maloletú W. F., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 50 € posielaným vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

III. Neodkladné opatrenie b u d e trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 27P/17/2021.

odôvodnenie:

1. Dňa 25. 05. 2021 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) doručený návrh matky Z. M., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „matka“ alebo „navrhovateľka“) na zverenie maloletej W. F., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „maloletá“ alebo „maloleté dieťa“) do jej osobnej starostlivosti a uloženie povinnosti otcovi W. F., nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „otec“) prispievať na výživu maloletej sumou 100 € mesačne, a to vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Spolu s návrhom vo veci samej bol podaný aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky a uloženie povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletej sumou 50 € mesačne, a to vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

2. Matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že v septembri 2020 podala na okresný súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej pod sp. zn. 5P/45/2020, pričom pred riadnym pojednávaním zobrala návrh späť. Otec maloletej sa v tom čase zdržiaval pracovne v zahraničí, odkiaľ mal snahu o neustálu kontrolu jej osoby tým, že telefonicky kontaktoval jej rodičov a susedov. Po návrate otca maloletej zo zahraničia matka pod jeho psychickým nátlakom v decembri 2020 musela tento návrh stiahnuť. Počas času stráveného v spoločnej domácnosti bola matka pod neustálym tlakom zo strany otca, ktorý ju neustále kontroloval prostredníctvom telefonických hovorov, na základe odpovedí dcéry otec vyvolával konflikty, kedy opakovane vulgárne nadával a obviňoval ju z nevery a to za prítomnosti dcéry. V čase, keď matka bola v jeho domácnosti, opakovane telefonoval na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v O.. Obmedzoval matku maloletej v kontakte s jej rodinou, keď telefonovala so svojimi rodičmi, musela mať hlasný odposluch, kontaktovať rodinu mohla len v jeho prítomnosti, kontroloval výpisy hovorov a sms správ. Rodina matky z obavy o jej bezpečnosť a s ohľadom na to, že nemali o nej informácie, kontaktovali

Obvodné oddelenie Policajného zboru v Malackách, ktorí následne vykonali kontrolu, avšak otec maloletej ich nepustil do domácnosti, následne potom už otec maloletej dovolil matke kontaktovať sa s rodinou. Situácia sa zmenila a matka 21. 05. 2021 opustila spoločnú domácnosť otca maloletej. Príjem matky tvorí rodičovský príspevok v sume 270 € a prídavok na dieťa v sume 24,95 €. Otec sa s maloletou stretáva podľa toho, ako má voľno, počas toho spraví nákup - potraviny, oblečenie a obuv pre maloletú, lieky, pričom iným spôsobom na maloletú neprispieva.

3. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec je od 10. 12. 2020 zamestnaný v spoločnosti A.. M.. Z., Z.. F.. P.. a od 05. 03. 2021 je zamestnaný v spoločnosti O. Z.. F.. P..

4. Okresný súd následne požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica (ďalej len „ÚPSVaR“), aby prešetril rodinné prostredie navrhovateľky. ÚPSVaR k veci uviedol, že maloletá je v evidencii oddelenia od septembra 2020, kedy bol prvý kontakt s matkou v súvislosti s poskytnutím pomoci pri spísaní návrhu na úpravu práv a povinností k maloletej. Matka už v tom čase bola značne rozrušená, plačlivá a v zlom psychickom stave, uvádzala, že otec maloletej ju neustále kontroluje prostredníctvom telefonických hovorov v prípade, ak neprijme jeho hovor, otec kontaktuje jej rodičov, susedov, známych s tým, aby išli matku skontrolovať. Dňa 21. 05. 2021 matka spolu s maloletou opustila domácnosť otca a to v čase, keď otec maloletej odišiel do práce, ona zobrala maloletú a nastúpila na vlak do Žiaru nad Hronom, kde prespala u svojej starej matky a následne 22. 05. 2021 pricestovala späť do domácnosti rodičov. 22. 05. 2021 bola podať trestné oznámenie na otca maloletej na Obvodné oddelenie Policajného zboru v Banskej Štiavnici. Matka sa vyjadrila, že na základe psychického nátlaku zo strany otca bola nútená v decembri 2020 zobrať návrh na úpravu práv a povinností k maloletej späť a jej rodina niekoľko týždňov nemala o nej informácie, rodina sa s ňou nevedela spojiť, keďže otec maloletej jej bránil v kontaktovaní rodiny. Ďalej matka uviedla, že otec maloletej ju neustále kontroloval aj počas toho ako prala, žehlila, varila aj počas času, kedy sa kúpala. Matka sa po odchode z domácnosti otca zdržiavala v domácnosti rodičov na adrese A. X, N. Š.H.. Matka spolu s maloletou a jej rodičmi býva v 3,5 izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej sestry. K dispozícii má kuchyňu, obývaciu izbu, WC a kúpeľňu, ktoré rodina užíva spoločne. Zariadenie domácnosti je štandardné a spĺňa potreby jednotlivých členov domácnosti. Ďalej matka uviedla, že otec maloletej sa po jej odchode opakovane snaží skontaktovať s jej rodinou, vzhľadom k tomu, že nedisponuje kontaktom priamo na ňu. Po odchode z domácnosti otca sa matka skontaktovala s krízovým centrom, z ktorého následne 26. 05. 2021 prišli do domácnosti matky pracovníčky z poradenského centra a matka uviedla, že 26. 05. 2021 odchádza do krízového centra. Zo zistených informácií je zrejmé, že matka s maloletou sa v domácnosti otca ocitli v situácii, kedy začalo dochádzať k obmedzovaniu osobnej slobody a agresívnym prejavom otca k vážnemu ohrozeniu ich oboch. Matka bola nútená s maloletou utiecť zo spoločnej domácnosti a hľadať pomoc krízového centra. Na základe zistených skutočností a s tým súvisiacim posúdením situácie v rodine maloletého dieťaťa mal ÚPSVaR za to, že súčasnými prejavmi zo strany otca voči matke maloletého dieťaťa dochádza k závažnému ohrozeniu maloletého dieťaťa. V súčasnosti je v záujme maloletého dieťaťa, aby boli práva a povinnosti rodičov neodkladne upravené tak, že maloletá bude zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bude zaviazaný vyživovacou povinnosťou.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

9. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie

navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

10. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

13. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 ZKR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 ZKR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 4 ZKR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 ZKR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

19. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Súd po preskúmaní návrhu matky a s prihliadnutím na správu kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v rodine dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletej z toho dôvodu, že matka pod vplyvom správania otca odišla aj s maloletou zo spoločnej domácnosti, otec na výživu maloletého dieťaťa neprispieva, a preto úprava práv a povinností je v záujme maloletého dieťaťa. Aktuálne starostlivosť o maloleté dieťa riadne zabezpečuje matka. Súd mal preukázané zo skutočností uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, že matka maloletej dostatočne preukázala splnenie všetkých podmienok na to, aby mohlo byť nariadené neodkladné opatrenie.

20. Súd zároveň upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu a to tak, že mu uložil povinnosť platiť výživné vo výške 50 €. Pri určení nevyhnutného výživného otcovi na maloleté dieťa, súd vychádzal z návrhu matky a zo skutočnosti, že otec je zamestnaný a matka poberá iba rodičovský príspevok vo výške 270 €. Vyživovacia povinnosť je pritom zákonnou povinnosťou každého z rodičov a má prednosť pred inými výdavkami. So starostlivosťou o maloleté dieťa je spojená starostlivosť, ktorej zabezpečenie

si vyžaduje vynaloženie aj finančných prostriedkov, na ktorých sú povinní podieľať sa obaja rodičia. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd neodkladným opatrením uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa. Súd pri určení nevyhnutného výživného prihliadol na uvedené skutočnosti a rozhodol, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné vo vyššej výške ako je minimálne výživné. Súd pri rozhodovaní o výške výživného mal na zreteli záujem maloletého dieťaťa, uspokojovanie základných životných potrieb dieťaťa zo strany obidvoch rodičov s poukazom na zákonné ustanovenie § 62 ods. 2 ZKR, podľa ktorého obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd považoval sumu výživného vo výške 50 € za primeranú a nevyhnutnú pre uspokojenie základných životných potrieb maloletého dieťaťa do času, kým nerozhodne vo veci samej. Zároveň ide o sumu, ktorú považuje za primeranú k príjmom povinného otca maloletého dieťaťa. Súd tiež prihliadal na skutočnosti, že matka s otcom maloletej nežije v spoločnej domácnosti, otec príspevky na maloleté dieťa nerealizuje. Pokiaľ otec neprispieva na výživu maloletej, je dôvod na neodkladnú úpravu pomerov. Súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich maloletých detí, ktoré nie sú schopné sa samé živiť. Vyživovacia povinnosť má prednosť pred akýmikoľvek inými pohľadávkami. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že ide len o dočasnú úpravu a majetkové a sociálne pomery bude skúmať v konaní vo veci samej.

21. Na základe vyššie uvedeného okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia Okresnému súdu Žiar nad Hronom. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.